

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

18 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:

președinte

judecători

Toma Nadejda

Catan Liliana

Diaconu Iurie

Guzun Ion

Boico Victor

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 februarie 2021 de către avocatul Spoială Vladimir, în numele inculpaților

CERNATÎNSCHI Ghenadie Xx, *născut*

la xx xxxxxx xxxx, originar și domiciliat în or.

Xxxxxx, str. XXXXXXXX x, ap. xx

și

PUȘCAȘ Victor Xxxxxx, *născut la xx*

xxxxxx xxxx, originar și domiciliat în or.

Xxxxxx, str. XXXXXXXXX x.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 19.12.2017–13.03.2019;

Instanța de apel: 08.04.2019–17.02.2021;

Instanța de recurs: 10.06.2021 – 18.10.2021.

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Soroca, sediul Central din 13 martie 2019, Cernatînschi Ghenadie *a fost liberat de răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 296 Cod penal, pe motivul expirării termenului de tragere la răspundere penală, cu încetarea procesului penal.*

Pușcaș Victor *a fost liberat de răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 296 Cod penal, pe motivul expirării termenului de tragere la răspundere penală, cu încetarea procesului penal.*

Acțiunile civile înaintate de către partea vătămată Colegiul tehnic Agricol or. Soroca și partea vătămată Podoliuc Serghei au fost admise în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța civilă în ordine de procedură civilă.

S-a respins ca neîntemeiată cerința acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare în beneficiul statului în sumă de 6 457, 00 lei.

Prin sentință s-a soluționat și soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, **Cernatînschi Ghenadie**, activând în calitate de laborant în cadrul Laboratorului de Diagnosticare Auto al Colegiului Tehnic Agricol, fiind obligat să organizeze locul de muncă, astfel încât să asigure condiții de protecție și igienă a locului de muncă și a procesului de muncă, în baza art. 10 al ”Legii securității și sănătății în muncă” nr. 186 din 10.07.2008, să ia măsurile necesare pentru protecția securității și sănătății lucrătorilor, inclusiv pentru prevenirea riscurilor profesionale, manifestând neglijență criminală, la data de 16 iunie 2016, aproximativ la orele 15.00, încălcând *Regulile generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova (Hotărârea Guvernului nr.1159 din 24.10.2007)*, a admis efectuarea lucrărilor de sudare la automobilul de model ”Peugeot 207” cu numărul de înmatriculare XXX XXX, nu a supravegheat în modul convenit și nu a organizat efectuarea lucrărilor de sudare de către cet. Pușcaș Victor pe teritoriul Laboratorului de Diagnosticare Auto al Colegiului Tehnic Agricol din or. Soroca, str. Calea Bălțului, 2, fapt care a dus la izbucnirea unui incendiu, având ca consecință urmări grave manifestate prin distrugerea și deteriorarea bunurilor ce aparțin Colegiului Tehnic Agricol din or. Soroca și anume a 681 m. din acoperișul clădirii și clasele de lecții practice, distrugerea laboratorului de diagnosticare și reparație a automobilelor, distrugerii și deteriorări estimate la suma totală de 445 128.42 lei, precum și distrugerea completă a automobilului de model ”Peugeot 207” cu n/î XXX XXX ce-i aparține cet. Podoliuc Serghei, în sumă totală de 65 000 lei.

Pușcaș Victor, activând în calitate de sudor maistru la Colegiului Tehnic Agricol din or. Soroca, manifestând neglijență criminală, la data de 16 iunie 2016, aproximativ la orele 15.00, încălcând *Regulile generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova (Hotărârea Guvernului nr.1159 din 24.10.2007)*, efectuând lucrări interzise de sudare în cadrul Laboratorului de Diagnosticare Auto al Colegiului Tehnic Agricol din or. Soroca, str. Calea Bălțului, 2, la automobilul de model ”Peugeot 207” cu numărul de înmatriculare XXX XXX, a admis pătrunderea particulelor înfierbântate în automobilul dat, fapt care a dus la izbucnirea unui incendiu, având ca consecință urmări grave manifestate prin distrugerea și deteriorarea bunurilor ce aparțin Colegiului Tehnic Agricol din or. Soroca și anume a 681 m. din acoperișul clădirii și clasele de lecții practice, distrugerea laboratorului de diagnosticare și reparație a automobilelor, distrugerii și deteriorări estimate la

suma totală de 445 128.42 lei, precum și distrugerea completă a automobilului de model "Peugeot 207" cu numărul de înmatriculare XXX XXX, ce-i aparține cet. Podoliuc Serghei, cauzând-i ultimului o pagubă totală de 65 000 lei.

În drept, acțiunile inculpaților Pușcaș Victor și Cernatînschi Ghenadie au fost încadrate în baza art. 296 Cod penal, ca *neîndeplinirea dispozițiilor organelor de stat de supraveghere anti incendiară, precum și încălcarea cu rea voință a regulilor de protecție contra incendiilor, dacă acestea au provocat urmări grave.*

3. Temeinicia și legalitatea sentinței a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul în Procuratura raionului Soroca, Alexandru Cebanciuc, care a solicitat, casarea sentinței Judecătoriei Soroca din 13.03.2019, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Pușcaș Victor și Cernatînschi Ghenadie să fie recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 296 Cod penal cu încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție; admiterea acțiunii civile înaintată de reprezentantul legal al părții vătămate Colegiul Tehnic Agricol în sumă de 445 128,42 lei și cea înaintată de partea vătămată Podoliuc Serghei în sumă de 65 000 lei, cu încasarea de la inculpați în mod solidar în folosul părților vătămate suma acțiunilor civile înaintate; corpurile delictive - caroseria automobilului de model „Peugeot-207” cu n/î XXX XXX de lăsat în posesia părții vătămate Podoliuc Serghei; încasarea cheltuielilor judiciare și menținerea sechestrului aplicat asupra bunurilor imobile ale cet. Cernatînschi Ghenadie până la recuperarea cuantumului acțiunilor civile înaintate.

În motivarea apelului a invocat că:

- instanța de judecată a stabilit just circumstanțele cauzei, însă incorect, neîntemeiat și vădit ilegal a respins solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare în beneficiul statului în sumă de 6457 lei ca neîntemeiată și nu s-a pronunțat cu referire la sechestrul aplicat asupra bunurilor imobile ce aparțin lui Cernatînschi Ghenadie;

3.2. Avocatul Spoială Vladimir în numele inculpaților Cernatînschi Ghenadie și Pușcaș Victor solicitând admiterea apelului declarat, casarea totală a sentinței judecătoriei Soroca, sediul Central din 13.03.2019, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi de achitare a inculpaților din motiv că faptele nu au fost săvârșite de aceștia și în acțiunile lor nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 296 Cod penal.

În motivarea apelului a menționat că:

- la motivarea sentinței și stabilirea vinovăției inculpaților, instanța de fond a invocat probele prezentate de acuzare, însă aceste probe nu confirmă în mod incontestabil vinovăția lui Cernatînschi Ghenadie și Pușcaș Victor în comiterea infracțiunii incriminate;

- instanța de judecată nu a motivat sentința de condamnare, ci a făcut doar o descriere a declarațiilor date de martori și a enumerat actele procedurale, lăsând fără examinare și apreciere probele și circumstanțele expuse de apărare;

- potrivit declarațiilor date la faza de urmărire penală, cât și în instanța de judecată și probelor cercetate care sunt anexate la materialele cauzei, s-a confirmat în mod incontestabil, că la 16 iunie 2016, a avut loc un incendiu pe teritoriul Colegiului Tehnic Agricol din or. Soroca, soldat cu distrugere de bunuri, fără a fi confirmată în mod incontestabil vinovăția lui Cernatînschi Ghenadie și Pușcaș Victor în comiterea acestui incendiu și nerespectarea normelor anti-incendiare;

- declarațiile martorilor, sunt practic asemănătoare și nici un martor nu declară în mod direct sau indirect săvârșirea infracțiunii de către Cernatînschi Ghenadie și Pușcaș Victor;

- instanța de judecată nu a stabilit cauza producerii incendiului din 16 iunie 2016;

- faptul aflării la data producerii accidentului a lui Cernatînschi Ghenadie și Pușcaș Victor la serviciu cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu, nu confirmă în mod incontestabil comiterea de către aceștia a infracțiunii prevăzute la art. 296 Cod penal;

- potrivit raportului de expertiză din 13.10.2017, s-a concluzionat imposibilitatea stabilirii cauzei producerii incendiului și a locului de inițiere a procesului de ardere. Astfel, potrivit raportului de expertiză tehnico-incendiare, reiese clar că nu este posibil de stabilit cauza producerii incendiului, faptul respectării sau nerespectării normelor anti incendiare în momentul efectuării lucrărilor de reparație și nici persoanele vinovate în comiterea acestui incendiu, însă instanța de fond a lăsat fără examinare și apreciere raportul de expertiză;

- pentru calificarea faptelor conform art. 296 Cod penal, legiuitorul stabilește în mod exhaustiv, răspunderea penală pentru încălcarea regulilor de protecție contra incendiilor în cazul când făptuitorul manifestă rea-voință. Însă, la materialele cauzei penale, nu este anexată nici o probă care ar confirma în mod incontestabil rea-voința inculpaților în comiterea incendiului din 16 iunie 2016.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 februarie 2021, a fost respins ca nefondat, apelul avocatului Spoială Vladimir în numele inculpaților, admis apelul procurorului, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Cernatînschi Ghenadie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 296 Cod penal și liberat de pedeapsa penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

Pușcaș Victor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 296 Cod penal și liberat de pedeapsa penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

De la Cernatînschi Ghenadie și Pușcaș Victor, s-a încasat în beneficiul părții vătămate Colegiul Tehnic Agricol Soroca, prejudiciul material în sumă de 445 128, 42 lei și în beneficiul părții vătămate Podoliuc Serghei, prejudiciul material în sumă de 65 000 lei.

S-a menținut sechestrul aplicat prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 29.08.2017 pe bunurile imobile ce-i aparțin lui Cernatînschi Ghenadie.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că, judecând cauza penală, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, cu toate că inculpații nu au recunoscut vina, Colegiul penal a conchis, că vinovăția acestora în comiterea infracțiunii se dovedește integral prin totalitatea de probe ale cauzei penale, care sunt concludente, pertinente, utile și veridice și coroborează între ele, cum ar fi:

- *declarațiile inculpatului Pușcaș Victor*, că în ziua incidentului se afla în laborator, era angajat la Colegiul Tehnic Agricol din Soroca ca sudor, era în auditoriu și a venit la el Dolghier Maxim și l-a rugat să sudeze ceva la automobil și el a zis că nu poate și a întrebat cine i-a dat voie și acela a zis că a vorbit cu Ghenadie care este nașul lui. A venit de vreo trei ori, dar i-a zis că merge acasă, căci se termină ziua de muncă și i-a zis să ia aparatul de sudat, pompa era putredă, și a mers din urma lui. Ei au scos țeava de eșapament de la auto la 60-70 cm., a pus țeava una în alta și a prins-o, apoi a auzit că strigă că arde automobilul, în acel timp a ieșit de sub automobil și din salon ieșea fum. A alergat la priză și a oprit aparatul de sudat și toți au ieșit afară, au chemat pompierii. După perete ținea baloanele cu oxigen și gazul și au scos totul afară. Nu știe de la ce s-a aprins. Din anii 70 activează ca sudor și a sudat cu aparat de 125 amperi a respectat tehnica anti-incendiară, a verificat totul, nu erau pete de unsoare și a sudat sub automobil și nu putea scânteia să ajungă în sus că se ducea în jos. A întrebat dacă au scos clemele și au zis că da. Nu știe de la ce s-a aprins el mereu suda, anterior la indicația șoferului a sudat și la automobilul directorului. Lucrări de sudare, efectua doar la automobilele colegiului, aparatul de sudat din laborator nu s-a utilizat. Consideră că nu este vinovat, nu crede că de la sudare s-a aprins;

- *declarațiile inculpatului Cernatînschi Ghenadie* date în instanța de fond la data de 19.11.2018, unde a declarat, că la data de 16.07.2016 se afla la serviciu la Colegiul Tehnic Agricol din Soroca, unde era angajat în calitate de laborant în laboratorul de diagnosticare și reparație a automobilelor. În acea zi din cauza stării de sănătate nu a luat să repare nimic și a plecat până la magazin, laboratorul era

deschis. Când a revenit, a văzut că în laborator era un automobil Peugeot și Dolghier Maxim cu proprietarul automobilului, atunci Maxim l-a rugat să îl ajute să repare țeava de eșapament și în fața lui au scos țeava. Între timp, a intervenit Ungureanu Iurie, inginer protecția muncii, care l-a rugat să îi ajute să schimbe stend-ul și vorbeau afară când a alergat Dolghier Maxim și a cerut stingător căci arde automobilul. A alergat cu stingătorul și a încercat să coboare automobilul de pe elevator dar din cauza stingerii curentului electric nu a fost posibil. A încercat să stingă salonul automobilului și a utilizat vreo 3 stingătoare, dar nu a fost posibil de stins. Atunci l-au scos de acolo, mai departe nu ține minte ce a fost. Spre seară a văzut că s-a fript și a mers la spital unde a stat 7 sau 10 zile, iar în concediu de boală o lună. A știut că voiau să efectueze lucrări de sudare, lucrările urma să le efectueze dl Victor, ei l-au chemat. Nu i-au comunicat că nu-i posibil de efectuat lucrări de sudare. În listă era și aparat de sudat și dl Victor suda des acolo, chiar și automobilul directorului Colegiului l-au sudat acolo. În laborator era sistem anti incendiar, era un indicator, care nu cunoaște cum era instalat și dacă acționa permanent sau doar după închidere. În laboratorul dat, petrecea orele practice și avea contract de prestare serviciilor persoanelor fizice. Bani pentru servicii el îi încasa, elibera bonuri pe care le ducea la contabilitate și din aceste surse el avea 50% la salariu conform contractului. *La angajare a fost instruit de inginerul de protecție a muncii și a semnat.* Ca sudor activa Pușcaș Victor, el nu suda. Conform fișei postului el era responsabil de laborator. Când a intrat, ei scoteau țeava, mai mult nu a văzut nimic și nu poate spune care e vinovat. S-a sudat sub automobil și clar că s-a aprins din salon. Când a intrat, aparatul de sudat era la locul lui pe stânga, cu el nu s-a sudat niciodată. Deține registru în care indică datele automobilelor ce intră în laborator, dar la automobilul de model Peugeot nu a introdus datele, deoarece nu el l-a primit;

- *declarațiile părții vătămate Podoliuc Serghei* depuse în instanța de judecată, că în luna iulie 2016 se deplasa spre or. Soroca cu automobilul de model Peugeot și prin apropiere de s. Slobozia Cremene s-a spart țeava de eșapament, iar cumnatul său Andrei Nazar, i-a comunicat că, în or. Soroca este posibil de reparat țeava. Pe teritoriul colegiului era un elevator cu patru coloane și finul lui Andrei, Maxim a scos clemele de la acumulator. După ce a fost ridicat automobilul pe elevator, s-a spus că, trebuie de căutat sudorul și a mers cu Andrei să discute cu el. Sudorul a venit și a studiat țeava de eșapament și a început să o scoată pe cea de la automobil. Menționează că, pe sudor l-a văzut atunci prima dată și indică în sală la Pușcaș Victor. Sudorul a început a lucra, iar el era pe lângă el, el îi zicea cu ce să îl ajute, a început a suda și după puțin timp cineva a zis să se uite că, la ei iese fum. Explică că, atunci când a început a suda, el a observat că, cablurile la frână se înfierbântă și a spus sudorului despre aceasta, la ce el a zis că, nu se pricepe la așa ceva, dar totul va fi bine și a continuat sudatul. După un oarecare timp cineva a spus că, mașina arde și el nu a dovedit nici actele sa își ea. Ghenadie a reușit să i-a de acolo

automobilul său. Au fost chemați pompierii, dar nu aveau apă și până a venit alt echipaj al pompierilor acolo deja ardea totul. Au început să stingă totul, apoi le-au zis să meargă acasă. A doua zi, a fost telefonat de la poliție, soția a vorbit cu ei, și i-a spus ca să își ia automobilul și a mers cu evacuatorul și a scos automobilul de acolo. Clemele de la acumulator le-a scos el împreună cu Maxim, iar lucrările de sudare se efectuau la o distanță de 12-20 cm., de la automobil. Au scos țeava de eșapament și au sudat-o în partea de sus, acolo unde era incomod, apoi au pus-o la loc și continuau să sudeze și spre finisare a început să ardă automobilul, el nici nu a simțit miros de fum. Mai menționează că, pe drum spre auto service, nu a simțit careva miros de fum și că nu a avut niciodată probleme cu electricitatea automobilului. *Estimează valoarea automobilului la suma de 3 000,00 euro, echivalent a 60 000,00 lei, deoarece l-a procurat în anul 2011 cu 3 700,00 euro și cheltuieli de transport pentru parcare specială. Pretenții are doar față de Pușcaș Victor;*

- *declarațiile reprezentantului părții vătămate Nesterenco Constantin date în instanța de fond, unde a declarat că Instituția Publică Colegiul Tehnic Agricol din Soroca este o instituție de stat și cet. Cernatînschi Ghenadie era angajat oficial în calitate de laborant la laboratorul de diagnosticare și reparație a automobilelor. Cet. Pușcaș Victor la fel a fost angajatul colegiului în calitate de sudor și avea și ore la practica de sudare. Laboratorul de sudare și cel de reparare sunt componente a procesului educațional. La angajare, inculpaților li s-a arătat fișa de post, unde sunt stipulate obligațiunile funcționale și au fost instruiți de inginerul pentru protecția muncii de măsurile pentru protecția muncii și anti incendiare. Privitor la incident a comunicat, că el a fost în deplasare la Ministerul Agriculturii R. Moldova și când s-a întors, a vrut să facă un cerc să verifice situația în colegiu. Era după masă și când s-a apropiat de colegiu a văzut că ardea laboratorul de diagnosticare și reparație a automobilelor și a alergat în anticameră și a sesizat pompierii, dar secretara a zis că anterior au fost anunțați deja de cineva. S-a întors la laborator unde deja erau pompierii și a ajutat la stingere și între timp a întrebat ce s-a întâmplat și a aflat că la un automobil din laborator a izbucnit incendiu. Laboratorul era de diagnosticare și reparare și nu se efectuau lucrări de sudare mai ales că era în încăpere, este altă încăpere specială pentru sudare. Este contract prin care clientul achită banii și 50% merg în casa colegiului, iar 50 % angajatului și se eliberează bon. Atunci probabil nu a fost bon și nu s-a trecut prin casă, căci a venit o doamnă și solicita repararea prejudiciului, dar bon nu deținea. Este regulamentul de activitate a instituției, prin care e prevăzut, că se permite să presteze servicii la specialitate pe care o pregătesc și banii se încasează pe contul instituției și este specialitatea antreprenoriului, unde băieții învață a câștiga bani pe timpul studiilor. Este o hotărâre de Guvern în care se indică ce colegii și ce prestări de servicii pot efectua, deci totul este legal. A ars complet laboratorul respectiv cu utilajul, mai departe a*

fost afectat un laborator unde se aflau mașinile agricole, la atelierul de prelucrări mecanice a ars parțial acoperișul, laboratorul pentru instruire la sudare totul inclusiv și utilajul. A indicat, că ce a fost posibil de restabilit, angajații și-au luat obligațiunea să restabilească, totul a fost imposibil de scos. La fel, în sala de sport acoperișul și deja s-a început reparația, deja este proiect de reparație, dar suma este mare de 400 0000 lei, fiind suma pentru toată reparația în toate încăperile, deci sunt incluse lucrări ce nu au atribuție la acoperiș din profil, asigurare cu apă, sistemul electric din nou. Utilajul era estimat de către contabilă, aproximativ era 450 000 sau 460 000 lei. *Incendiul a izbucnit de la o mașină de pe sistemul hidraulic, dar însuși cauza nu o cunoaște, a auzit că se petreceau lucrări de sudare.* Atunci pe loc a vorbit cu sudorul, căci auzise că s-a sudat, dar el a zis că nu el a sudat. Persoana cu automobilul atunci seara i-a zis că angajații colegiului au făcut, Ghenadie nu putea să sudeze și în genere laboratorul dat nu este pentru sudare. Nu cunoaște exact cine a sudat, ce cunoaște e din spuse. Laboratorul e sub pază și codul îl are doar cet. Cernatînschi Ghenadie și e la cheie. *Acțiune civilă nu a înaintat, dar a susținut prețul estimat.* Din auzite cineva a venit cu o rudă să îl ajute și cet. Pușcaș Victor sudorul s-a apucat repede să facă, totul din auzite, cunoaște că cet. Ghenadie nu iniția să efectueze vreo reparație;

- *declarațiile martorului Gumenîi Maria*, că activează la Colegiul Tehnic Agricol din Soroca ca profesor și în cazul dat ea era șef de laborator tehnic de deservire auto. În timpul lecțiilor de practică în 2016, fiind luna iunie elevii erau deja în vacanță. La momentul incendiului ea se afla acasă. Nu cunoaște dacă laboratorul mai efectua și alte servicii către alte persoane. Fiecare profesor avea lecții practice și veneau la laborator unde Cernatînschi Ghenadie le arăta, practic totul. Pe cet. Pușcaș Victor nu îl cunoaște, căci el e în alt laborator și nu a făcut cunoștință cu el. Ea nu a avut practici de sudare în acel laborator;

- *declarațiile martorului Eleva Angela*, că în ziua incendiului a intrat în camera de baie pentru a se spăla pe mâini și lavoarul fiind lângă fereastră a observat în clădirea de vizavi de clădirea principală că de pe acoperiș se ivea fum care apărea și dispărea. În acel moment, a intrat o doamnă, căci în colegiu se făceau cursuri, i-a zis doamnei să se uite că îi pare că e fum, doamna a indicat de unde vine fum, moment în care s-a produs o explozie și deodată s-a văzut un nor gros de fum negru. A mers în anticameră și a anunțat secretara, care a anunțat serviciile speciale. Cernatînschi Ghenadie activa la laboratorul diagnostica auto, iar Pușcaș Victor era sudor, nu cunoaște dacă mai erau alți sudori. Din câte cunoaște incendiul s-a produs pe motivul efectuării unor lucrări de sudare;

- *declarațiile martorului Ungurean Iuri*, că este angajat în cadrul Colegiului Tehnic Agricol din Soroca, fiind responsabil de tehnica și securitatea muncii, iar în vara anului 2016 pe la orele 15.30 au ieșit toți afară, laboratorul de diagnosticare era aproape. Au auzit strigăte, când au pornit spre laborator, a observat că ieșea fum din

direcția laboratorului, a telefonat pompierii de pe telefonul din incinta laboratorului. Departamentul situații excepționale se află în or. Bălți, de aceea a trecut timp și ardea mai tare, au alergat toți să ajute, să vadă ce pot face. Cauza incendiului nu o poate explica, nu a fost la locul de față, în acel laborator se efectuau lucrări practice. Proprietarul laboratorului este colegiul, statutul nu îl cunoaște. În acel laborator activa Cernatînschi Ghenadie și conform ordinului directorului s-a creat comisie și au cercetat cauza. Protecția incendiară intră în obligațiile sale și toți angajații sunt instruiți o dată pe an. *La angajare, la fel se face instruire și Cernatînschi Ghenadie și Pușcaș Victor au fost instruiți și au semnat despre aceasta în registrul de instrucțiune, personal i-a instruit în privința arcului electric și gaze.* Pentru sudare este secție specială și în instrucțiunea dată la punctul 3 este interzicerea lucrărilor de sudare. După spusele martorilor, cauza incendiului a fost lucrările de sudare, s-a sudat țeava de eșapament a unui automobil. În comisia de cercetare au fost 4 membri: șeful adjunct Petic Iurie, șeful secției mecanizare Sandu Iurie, președintele sindicatelor Bugai Victoria și el. Responsabil de laborator este laborantul, lucrările de sudare le-a efectuat Pușcaș Victor, care activa ca instructor sudor, secția sudare. Atunci s-au efectuat lucrări de sudare cu arc electric. După incendiu, automobilul era pe elevator. Pe teritoriul colegiului lucrările se fac în secția sudare, sunt cazuri când se fac și pe teritoriu. Conform instrucțiunii, lucrările de sudare nu se permiteau în secția dată, numai în cazuri excepționale. În afară de Pușcaș Victor alt sudor nu era, el avea lucrători la locul de muncă, dar el nu poate explica. Laboratorul era dotat cu anti incendiare, dar nu au reacționat și consideră că și în cazul în care ar fi acționat nu soluționa problema stingerii incendiului;

- *declarațiile martorului Dolghier Maxim, că în vara anului 2016 activa la colegiu neoficial, în atelierul de reparații a motoarelor cu permisiunea lui Gheorghe Ceban care era la fel lucrător al colegiului și șef de atelier. Serghei Podoliuc cu o zi înainte i-a zis că are probleme la țeava de eșapament și el i-a zis să vină la colegiu pentru a repara automobilul. A doua zi, în atelier a venit Serghei cu automobilul de model Peugeot și a intrat în laboratorul de reparație. El l-a ajutat să scoată țeava de eșapament. Pușcaș Victor a sudat, au ridicat automobilul pe estacadă, a pregătit țeava de sudare, ea era sub automobil, deoarece era agățată de el, în preajmă era el, Podoliuc Serghei, Pușcaș Victor, Noscov A. După ce au terminat totul tatăl lui a zis că s-a aprins automobilul, au încercat să dea jos automobilul de pe estacadă, au folosit stingătoare dar nu a ajutat. Focul a început din salon. Motivul din care nu au pus-o jos era sistemul incendiar care a dezbătut curentul electric. Pușcaș Victor activa ca sudor, avea cabinet aparte situat în spatele laboratorului. El l-a rugat pe Pușcaș Victor să ajute să sudeze țeava de eșapament, acesta de odată nu a fost de acord, apoi a acceptat, deoarece nu aveau unde se duce. *Lucrările de sudare s-au efectuat timp de 15-20 minute, în spatele automobilului, la jumătate de metru, la toată țeava, căci ea nu se scotea ușor. Clemele de la baterie au fost scoase, în afară**

de Pușcaș Victor nu a sudat nimeni, iar Cernatînschi Ghenadie se afla nu departe de laborator, el când intra când ieșea. Personal Cernatînschi Ghenadie nu a efectuat lucrări de scoatere, sudare sau reparare, dar el personal a văzut că se efectuau lucrări de sudare.

- declarațiile martorului Manoli Vasile, că activa ca șef de gospodărie în cadrul Colegiului Tehnic agricol, avea și ore. În ziua incidentului era plecat după materiale pentru reparație și a fost telefonat de către directorul colegiului, care i-a spus că arde colegiul, când s-a întors pe teritoriu erau pompierii. Focarul era în blocul de testare a automobilelor, ardea acoperișul și focul s-a extins prin laboratoarele de alături. Nu cunoaște de la ce a izbucnit incendiul, doar a auzit că au vrut să repare un automobil. În laborator era un automobil ars pe estacadă. Ca sudor activa Victor Pușcaș. Nu poate spune dacă se permiteau lucrări de sudare, pentru aceasta este tehnica securității. A mai indicat că, lucrările se efectuau sub permisiunea lui Cernatînschi Ghenadie;

- declarațiile martorului Dolghier Ghenadie, că în vara anului 2016 se afla la serviciu în cadrul companiei "Ciuan-Pu" Soroca și a mers la feciorul său Dolghier Maxim la Colegiul Tehnic Agricol Soroca și a intrat la Cernatînschi Ghenadie acolo era feciorul său, nasul lui Maxim, Noscov Andrei, erau în laboratorul diagnosticare și reparație automobile. Cernatînschi Ghenadie nu era în boxă ci undeva pe teritoriu. A observat un automobil pe elevator și Pușcaș Victor cu Noscov Andrei și Maxim se uitau la țeava de eșapament. Când a intrat a observat că pe geamul stâng al automobilului ieșea fum și el a strigat să iasă. Maxim a vrut să coboare automobilul de pe elevator, dar nu s-a primit, au ieșit afară, în acel moment a alergat Cernatînschi Ghenadie și a vrut să scoată automobilul și în acel timp a explodat rezervorul cu benzină a automobilului de pe elevator. Cernatînschi Ghenadie s-a ars pe mâini și față. Țeava de eșapament se instala, aparat de sudat nu a văzut, nici nu a văzut să sudeze cineva. Era un aparat de sudat la intrare în stânga, ars, dar nu a văzut dacă au lucrat cu el. A concretizat că, s-a încurcat în declarațiile date în faza de urmărire penală și le susține pe cele date în instanță;

- declarațiile martorului Ciobanu Gheorghe, că în ziua incidentului era la serviciu, la vreo 200 metri de laborator, activează ca laborant în laboratorul reparații auto și într-un moment a venit Dolghier Maxim și a zis că arde automobilul. A mers în laboratorul de diagnosticare și a luat stingătorul, dar automobilul ardea deja, el era pe elevator. Flacăra era mare și nu a reușit să o stingă, flăcările se ridicau în pod. Stingătorul era cu lichid. Peste jumătate de oră au venit pompierii și i-au rugat să elibereze încăperea. Cauza incendiului nu o cunoaște. Ca sudor activa Pușcaș Victor, el nu cunoaște în care laborator se aflau aparatele de sudat. În apropiere era Cernatînschi Ghenadie și mai mult nu cunoaște. Pe Pușcaș Victor nu l-a observat la fața locului. Nu cunoaște dacă în laboratorul dat se permite sudarea și dacă acolo era vreun aparat de sudat, responsabil era Cernatînschi Ghenadie;

-proces-verbal din 16.06.2016 privind depistarea infracțiunii ori constatarea bănuielii rezonabile privitor la o infracțiune comisă, întocmit în baza comunicării de către garda de serviciu al IP Soroca despre incendiu;

- comunicare telefonică din 16.06.2016 pe faptul că pe teritoriul Colegiului Tehnic Agricol arde un automobil;

- proces-verbal de cercetare la fața locului din 16.06.2016,obiectul cercetării fiind clădirea unde se află laboratoarele pentru mașini agricole și diagnosticarea și testarea acestora din or. Soroca str. Calea Bălțului nr. 2 și planșa fotografică;

- proces-verbal din 06.09.2016 de examinare a obiectului și planșa fotografică;

- ordonanța din 06.09.2016 de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală;

- act din 16.06.2016 de constatare a incendiului la laboratorul de diagnosticare și reparația automobilelor din or. Soroca str. Calea Bălțului nr. 2;

- informația privind determinarea poziției focarului și cauza generării incendiului, în concluzie indicându-se ”la locul incendiului este prezent un focar: focarul nr. 1 se găsește în interiorul autoturismului, cauza probabilă a generării incendiului este încălcarea regulilor de apărare împotriva incendiilor la efectuarea lucrărilor de sudare electrică”

- contract de colaborare nr. 52 din 29.10.2015, încheiat între laborantul Cernatînschi Ghenadie și Directorul Colegiului Tehnic Agricol Soroca, Nesterenco Constantin;

- certificat din 17.06.2016 eliberat de directorul Colegiului Tehnic Agricol din Soroca Nesterenco Constantin potrivit cărui: ”în rezultatul incendiului produs pe data de 16.06.2016 în laboratorul ”Tehnici și echipament de diagnosticare auto” care se afla în gestiunea laborantului Cernatînschi Ghenadie și în laboratorul de sudare, gestionar Pușcaș Victor s-a calculat valoarea bunurilor aflate în acestea: laboratorul ”Tehnici și echipament de diagnosticare auto” -427 468,10 lei, laboratorul Sudare-17 660,32 lei în total 445 128,42;

- anexe la certificatul din 17.06.2016;

- cererea și ordonanța de recunoaștere în calitate de parte civilă a lui Nesterenco Constantin prejudiciul cauzat în mărime de 445 128,42 lei;

-cererea și ordonanța de recunoaștere în calitate de parte civilă prin care Nesterenco Constantin a fost recunoscut în calitate de reprezentant legal suma prejudiciului cauzat 445128,42 lei;

- ordonanța din 16.08.2016 de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui Podoliuc Serghei;

- ordonanța din 16.08.2016 de recunoaștere în calitate de parte civilă a lui Podoliuc Serghei cu indicarea prejudiciului în sumă de 65 000 lei;

- proces-verbal nr. 1 din 17.06.2016 privind cercetarea accidentului de muncă în privința lui Cernatînschi Ghenadie, la rubrica „cauzele producerii accidentului”

fiind indicat - încălcarea instrucțiunii de SSM, cu descrierea circumstanțelor accidentului;

- *anexe la procesul-verbal nr. 1 din 17.06.2016;*

- *răspuns la interpelarea organului de urmărire penală, cu eliberarea unui șir de copii autentificate a controalelor RAÎI a Colegiului Tehnic Agricol din or. Soroca cu anexarea acestor acte;*

- *ordonanța de ridicare din 14.09.2016 și proces-verbal de ridicare din 06.10.2016 a registrelor din incinta Colegiului Tehnic Agricol cu privire la instructajul de protecție a muncii și securității incendiare;*

- *proces-verbal din 06.10.2016 de examinare a obiectului și anexă copii a registrului respectiv;*

- *ordonanța din 29.08.2017 de punere sub sechestru a bunurilor ce aparțin lui Cernatînschi Ghenadie;*

- *copia statutului colegiului Tehnic Agricol din Soroca.*

Analizând elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 296 Cod penal, Colegiul penal a conchis că inculpații au acționat cu vinovăție imprudentă în forma neglijenței criminale or, dâșii nu au prevăzut posibilitatea survenirii unor așa urmări, în cazul încălcării acestor reguli, cu toate că ar fi putut și trebuiau să le prevadă.

Totodată, Colegiul a notat, că *subiectul infracțiunii este special: persoana fizică responsabilă, care a atins la momentul săvârșirii infracțiunii vârsta de 16 ani și are drept obligațiune respectarea regulilor de protecție contra incendiilor. Poate fi persoana care în corespundere cu actele normative în vigoare sau cu dispozițiile speciale, este obligată să îndeplinească regulile de protecție contra incendiilor, să controleze sau să asigure respectarea acestora pe anumite sectoare, iar inculpații sunt subiecți ai acestei infracțiuni, deoarece, conform materialelor dosarului, în cadrul examinării cauzei s-a stabilit cu certitudine că la momentul producerii incendiului, de încăperea-Laboratorul de Diagnosticare și Reparație a Automobilelor al Colegiului Tehnic Agricol din or. Soroca. str. Calea Bălțului, 2 a fost Cernatînschi Ghenadie, care conform fișei personale a fost instruit în domeniul securității și sănătății în muncă (f.d.36 vol. II), semnând în acest sens.*

Astfel, inculpatul Cernatînschi Ghenadie, avea obligația să asigure respectarea normelor anti incendiare, ceea ce ultimul nu a făcut, fiind prezent astfel elementul laturii obiective de încălcare cu rea voință a regulilor anti incendiare manifestată prin neglijență fapt care a dus la cauzarea prejudiciilor materiale.

Cu referire la acțiunile inculpatului Pușcaș Victor, Colegiul penal a constatat, că *acesta fiind angajat în calitate de sudor, era obligat să respecte regulile anti incendiare, în procesul efectuării lucrărilor de sudare, mai mult, conform fișei personale, acesta la fel a fost instruit în domeniul securității și sănătății în muncă (f.d. 38 vol. II), la fel semnând în acest sens.*

Concomitent, instanța de apel a notat, că *potrivit hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Reglementării tehnice "Reguli generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova" RT DSE 1.01-2005 nr.1159 din 24.10.2007, capitolul XVI, și anume referitor la efectuarea lucrărilor cu focul, pct.542-560 se stabilesc regulile care urmează să fie respectate la efectuarea acestor lucrări, cu focul nemijlocit de către persoana care efectuează lucrările date, ceea ce ultimul nu a făcut, fiind prezent astfel elementul laturii obiective de încălcare cu rea voință a regulilor anti incendiare manifestată prin neglijență fapt care a dus la cauzarea prejudiciilor materiale.*

În concluzie, instanța de apel a stabilit cu certitudine încălcarea de către inculpați a normelor anti incendiare și anume a prevederilor stabilite în acest sens de regulamentul la care s-a făcut referire mai sus din ce se conchide cu certitudine existența în acțiunile inculpaților a elementelor laturii obiective și anume neglijența criminală la respectarea normelor anti incendiare care a dus la cauzarea de daune.

Colegiul penal a notat, că există și legătura dintre acțiunile inculpaților și urmările care s-au produs. Or, daunele materiale produse părților vătămate, sunt anume urmare a incendiului, *care s-a produs în urma nerespectării de către inculpați a regulilor anti incendiare, prin prisma normelor enumerate supra în dependență de calitatea fiecăruia la acel moment și anume Cernatînschi Ghenadie în calitate de laborant, care răspundea de încăperea unde s-au produs lucrările și inculpatul Pușcaș Victor în calitate de persoana care nemijlocit a efectuat lucrările de sudare.*

Instanța de apel a notat, că *potrivit actului din 16.06.2016 de constatare a incendiului la laboratorul de diagnosticare și reparația automobilelor din or. Soroca, str. Calea Bălțului nr. 2, urmează că, "cauza probabilă a producerii incendiului" este: încălcarea regulilor de apărare împotriva incendiilor la efectuarea lucrărilor de sudare, persoana vinovată - Cernatînschi Ghenadie (f.d. 89, vol. I).*

Astfel, Colegiul penal a respins ca nefondat argumentul apelantului, că instanța de judecată nu ar fi stabilit cauza producerii incendiului și că probele examinate în instanța de judecată, precum și argumentul că declarațiile martorilor, nu confirmă în mod incontestabil vinovăția lui Cernatînschi Ghenadie și Pușcaș Victor în comiterea infracțiunii pe art. 296 Cod penal și că în acțiunile acestora lipsesc elementele acestei infracțiuni, calificând argumentele respective, ca fiind în deplină contradicție cu materialele cauzei și anume cu declarațiile părților vătămate și martorilor care coroborează cu alte probe și confirmă integral vinovăția inculpaților de comiterea infracțiunii incriminate.

A fost apreciat ca fiind declarativ și argumentul, că pentru calificarea faptelor conform art. 296 Cod penal, legiuitorul stabilește în mod exhaustiv, răspunderea penală pentru încălcarea regulilor de protecție contra incendiilor în cazul când

făptuitorul manifestă rea-voință, iar la materialele cauzei penale, nu este anexată nici o probă care ar confirma în mod incontestabil rea-voința învinuitului Cernatînschi Ghenadie și Pușcaș Victor în comiterea incendiului din 16.06.2016. În acest sens, Colegiul a notat că, încălcarea cu rea-voință a regulilor de protecție contra incendiilor se săvârșește prin acțiune sau inacțiune, iar în speță, inculpații au acționat cu vinovăție imprudentă în forma neglijenței criminale or, dânsii nu au prevăzut posibilitatea survenirii acestor urmări, în cazul încălcării acestor reguli, cu toate că ar fi putut și trebuiau să le prevadă.

Astfel, Colegiul penal a conchis, că s-a constatat cu certitudine prezența în acțiunile inculpaților a elementelor componente de infracțiune incriminată acestora, din cauza inacțiunilor lor și neglijenței criminale manifestate prin neîndeplinirea normelor legale referitor la protecția anti incendiu, ca urmare a încălcării normelor date s-a produs un incendiu cu cauzarea de daune părților vătămate, fiind prezentă și legătura dintre acțiunile inculpaților și consecințele date, aceasta în virtutea faptului că inculpații aveau, în calitatea deținută de aceștia, obligația de a respecta regulile anti incendiare, iar instanța de fond corect a concluzionat în partea confirmării vinovăției inculpaților.

Cu referire la argumentul apărării, că potrivit raportului de expertiză din 13.10.2017 nr. 840, 848, 849, s-a concluzionat imposibilitatea stabilirii cauzei producerii incendiului și a locului de inițiere a procesului de ardere, Colegiul penal a notat, că *deși conform acestui raport, într-adevăr s-au făcut asemenea concluzii, însă vinovăția inculpaților este confirmată prin celelalte probe ale cauzei penale, cercetate în instanța de fond și suplimentar în cea de apel, care au fost descrise supra și care coroborează între ele, și dovedesc că în încăperea în care a izbucnit incendiul, nu au fost efectuate alte lucrări de către alte persoane.*

Colegiul penal, citând prevederile art. 53 lit. g), 60 Cod penal și 275 pct. 4), 385 alin. (7), 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, a statuat că inculpații Cernatînschi Ghenadie și Pușcaș Victor sunt vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 296 Cod penal, comisă de aceștia la 16 iunie 2016 și care face parte din categoria infracțiunilor ușoare.

Totodată, Colegiul a notat, că expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală nu duce la încetarea procesului penal, în lipsa acordului expres al inculpaților. Inculpații Cernatînschi Ghenadie și Pușcaș Victor au comis o infracțiune ușoară, iar din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat mai mult de 2 ani, din care considerente inculpații urmează a fi eliberați de pedeapsa penală din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

La fel, instanța de apel citând prevederile art. 225 alin. (1), 387 alin. (1) Cod de procedură penală, a constatat, că instanța de fond la pronunțarea sentinței în privința inculpaților Cernatînschi Ghenadie și Pușcaș Victor, s-a pronunțat asupra admiterii în principiu a acțiunii civile lăsând soluționarea chestiunii date pe seama instanței

civile, deși prin sentința contestată în partea descriptivă, s-a stabilit că prin acțiunile infracționale ale inculpaților Cernatînschi Ghenadie și Pușcaș Victor, Colegiului Tehnic Agricol din or. Soroca, s-a cauzat prejudiciu în sumă totală de 445 128.42 lei, iar părții vătămate Podoliuc Serghei prin distrugerea completă a automobilului de model „Peugeot 207” cu n/î XXX XXX prejudiciu în sumă totală de 65 000 lei.

Astfel, ținând cont de cele menționate supra, și de faptul dovedirii vinovăției inculpaților de comiterea infracțiunii incriminate, precum și cauzării prejudiciilor date în mărimea constatată, Colegiul penal a conchis, că este oportun și necesar de a admite acțiunile civile înaintate, cu menținerea sechestrului pe bunurile ce aparțin lui Cernatînschi Ghenadie.

5. Temeinicia și legalitatea deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către avocatul Vladimir Spoială în numele inculpaților, care invocă temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală că, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței și că acțiunile inculpaților nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii. Solicită casarea hotărârilor, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei sentințe de achitare, pe motiv că nu au fost întrunite elementele infracțiunii prevăzute la art. 296 Cod penal.

În motivarea recursului se invocă următoarele argumente:

- instanțele de judecată au efectuat o examinare subiectivă, bazată pe presupuneri și au calificat eronat acțiunile inculpaților în baza art. 296 Cod penal;

- instanța de judecată, eronat a concluzionat că vinovăția inculpaților se confirmă prin actul de constatare a incendiului din 16.06.2016, care stabilește cauza incendiului, deoarece acest act nu este exact și nu poate confirma în mod incontestabil vinovăția inculpaților, cât și cauza producerii incendiului, așa cum din conținutul acestuia, rezultă că „cauza probabilă a producerii incendiului este încălcarea regulilor de apărare împotriva incendiilor la efectuarea lucrărilor de sudare, persoana vinovată, Cernatînschi Ghenadie”. Or, actul respectiv este unul preliminar, unde este indicată cauza probabilă, cu aproximație a incendiului și nu poate stabili în mod incontestabil acest fapt, iar inspectorul care a întocmit actul nu putea în nici un caz să stabilească vinovăția sau nevinovăția câtorva persoane.

- în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit cu certitudine că la 16 iunie 2016, Cernatînschi Ghenadie nu a efectuat lucrări de sudare sau alte lucrări cu nerespectarea regulilor anti incendiare și a tehnicii de securitate;

- din materialele prezentate de acuzare nu s-a confirmat în mod incontestabil vinovăția lui Cernatînschi Ghenadie și Pușcaș Victor în cauzarea incendiului prin nerespectarea normelor anti incendiare și de protecție a tehnicii securității, iar martorii audiați nu au indicat direct sau indirect la inculpați că ar fi responsabili de izbucnirea incendiului;

- instanțele de judecată nu au stabilit cauza izbucnirii incendiului, iar faptul aflării inculpaților la data de 16 iunie 2016 la serviciu, nu confirmă în mod incontestabil comiterea de către aceștia a infracțiunii prevăzute la art. 296 Cod penal;

- instanța de fond și de apel a stabilit vinovăția inculpaților în lipsa elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 296 Cod penal, nefiind stabilită nici legătura de cauzalitate între fapta prejudiciabilă și consecințele social periculoase, care este un element obligatoriu al componenței de infracțiune prevăzut de legea penală;

- la materialele dosarului nu este nici o probă care ar confirma în mod incontestabil rea-voința lui Cernatînschi Ghenadie și Pușcaș Victor la izbucnirea incendiului din 16.06.2016;

- potrivit raportului de expertiză din 13.10.2017 s-a concluzionat că, este imposibil de stabilit cauza producerii incendiului și a locului de inițiere a procesului de ardere, astfel, fiind imposibil de stabilit faptul respectării sau nerespectării normelor anti incendiare în momentul efectuării lucrărilor de reparație cât și persoanele vinovate;

- atât instanța de fond și de apel au lăsat fără examinare și apreciere raportul de expertiză din 13.10.2017, chiar dacă acesta a fost invocat de către partea apărării atât la faza dezbaterilor judiciare, cercetării probelor cât și în susținerile verbale. Astfel, lăsarea fără examinare și apreciere a tuturor motivelor și probelor apărării, nemotivarea soluției instanței de apel sub aspectul circumstanțelor invocate de apărare, au dus la încălcarea dreptului inculpaților la un proces echitabil.

5.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință, prin care a pledat asupra inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis în conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit practicii cu privire la judecarea cauzelor penale în ordine de apel și conform art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit, verificând și analizând *per ansamblu* decizia instanței de apel, raportată la criticele recurentului, constată că instanța de apel la adoptarea soluției nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale în partea motivării hotărârii, or în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, chiar dacă dispozițiile art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale impun instanțele naționale să-și motiveze deciziile (hotărârea *Boldea versus România*), această obligație nu presupune existența unor răspunsuri detaliate la fiecare problemă ridicată, fiind suficient să fie examinate în mod real problemele esențiale care au fost supuse spre judecată instanței, iar în considerentele hotărârii trebuie să se regăsească argumentele care au stat la baza pronunțării acesteia.

CtEDO a consemnat în repetate rânduri că, la judecarea cauzei de către instanța de apel și la adoptarea deciziei, aceasta nu se poate limita la preluarea totală sau parțială a motivării formulate de instanța de fond, ci trebuie să analizeze din nou cauza, în fapt și în drept, cu atât mai mult când este în situația pronunțării unei noi hotărâri, și să răspundă argumentat la criticile invocate de părți, or doar astfel se demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul examinării acestei cauze penale.

Înainte de a trece la expunerea de motive, care au stat la baza casării integrale a deciziei instanței de apel, Colegiul ține să evidențieze că, încadrarea juridică a faptei are importanță atât pentru aplicarea corectă a legii penale, cât și pentru modul de desfășurare a judecării determinând, nu în ultimul rând, concordanța între conținutul legal al infracțiunii și conținutul constitutiv al acesteia. Mecanismul de încadrare juridică a faptei presupune implicit stabilirea textului din legea penală, care prevede și sancționează fapta socialmente periculoasă ce face obiectul cauzei penale.

La caz, instanța de recurs a fost sesizată de avocatul inculpaților, care pledează pentru casarea integrală a hotărârii instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpații să fie achitați.

Colegiul lărgit constată că recurentul nu este de acord cu circumstanțele de fapt și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților și critică hotărârea anume sub acest aspect, invocând temeiurile de casare a deciziei instanței de apel prevăzute la pct. 6), 8) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

Analizând actul adoptat de instanța de apel, în raport cu erorile semnalate de recurent, Colegiul Penal lărgit constată că soluția instanței de apel de condamnare a inculpaților cu menținerea în parte a sentinței este una greșită. Or, examinând apelurile declarate împotriva sentinței, instanța de apel nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra tuturor erorilor de drept comise de instanța de fond, repetându-le întocmai, nu a desființat total sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând în parte, o sentință nemotivată și neîntemeiată legal, astfel încât a comis la rândul său un șir de erori de drept.

Instanța de apel, examinând apelul declarat împotriva sentinței, deși corect a dispus casarea sentinței instanței de fond, la pronunțarea unei noi hotărâri a comis la rândul său un șir de erori de drept.

Din conținutul art. 325 alin. (1) - (2) Cod de procedură penală urmează, că *judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare. Modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile și în condițiile prevăzute de prezentul cod.*

Prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, statuează că *sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.*

Conform art. 385 alin. (1) pct. 1) - 3) Cod de procedură penală, *la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii.*

Potrivit prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală,

partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

În speță, din conținutul deciziei rezultă că, instanța de apel, a menținut soluția de condamnare a inculpaților pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 296 Cod penal, casând sentința instanței de apel în partea încetării procesului penal în privința lui Cernatînschi Ghenadie și Pușcaș Victor, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, totodată, dispunând și admiterea acțiunilor civile înaintate de părțile vătămate Colegiul Tehnic Agricol Soroca și Podoliuc Serghei.

Sentința judecătorească de condamnare trebuie să fie clară și accesibilă în primul rând pentru persoana inculpată, deoarece prin condamnare anume inculpatul este acela, drepturile și interesele cărui sunt limitate prin sentința de condamnare. Respectiv, inculpatul are dreptul de a cunoaște exact încadrarea juridică a faptelor sale, pentru săvârșirea cărora a fost condamnat.

a) La caz, condamnarea inculpatului Pușcaș Victor și Cernatînschi Ghenadie de către prima instanță, în baza art. 296 Cod penal, cu reținerea faptei așa cum a fost aceasta incriminată în rechizitoriu, adică cu indicarea ca aceștia au încălcat Regulile generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova (Hotărârea Guvernului nr. 1159 din 24.10.2007), fără a se indica concret care reguli au fost încălcate și în ce constau acestea, reprezintă o situație incompatibilă cu prevederile art. 6 § 3 lit. a) din Convenția europeană a drepturilor omului și a libertăților fundamentale care statuează că orice acuzat, are în special, dreptul să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa, cât și jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Prin informarea acuzatului în mod amănunțit asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa, se înțelege aducerea la cunoștința acestuia a faptelor materiale ce i se reproșează și a calificării juridice ce li se dau (*hotărârea Bricmont v. Belgia nr. 10959/1989 din 16.03.1989*).

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a evidențiat că, dispozițiile textului redat de art. 6 § 3 lit. a) din Convenție, stipulează cert că, autoritățile naționale urmează să depună maximă diligență cu privire la modul în care se face notificarea acuzației către cel interesat, deoarece actul de acuzare are un rol determinant în procesul penal. Totodată, art. 6 § 3 lit. a) din Convenție, garantează acuzatului dreptul la informare detaliată asupra acuzației aduse (*hotărârea Husain v. Italia din 26.09.2006*).

b) În același context, se subliniază, că instanța de apel, concluzionând asupra vinovăției inculpatului Pușcaș Victor, a încălcat prevederile art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, depășind limitele învinuirii înaintate acestuia.

Astfel, se reține că prin rechizitoriu Pușcaș Victor a fost pus sub învinuire, că „...la data de 16.06.2016, aproximativ la orele 15.00, încălcând Regulile generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova (Hotărârea Guvernului nr. 1159 din 24.10.2007)...” însă, instanța de apel, în partea descriptivă a deciziei, constată că „Pușcaș Victor, fiind angajat în calitate de sudor, era obligat să respecte normele anti incendiare [...] potrivit hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Reguli generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova” RT DSE 1.01-2005 nr. 1159 din 24.10.2007, capitolul XVI și anume referitor la efectuarea lucrărilor cu focul, pct. 542-560, se stabilesc regulile care urmează să fie respectate la efectuarea acestor lucrări cu focul, nemijlocit de către persoana care efectuează lucrările date, ceea ce ultimul nu a făcut, fiind prezent astfel elementul laturii obiective de încălcare cu rea voință a regulilor anti incendiare manifestată prin neglijență, fapt ce a dus la cauzarea prejudiciilor materiale,” deci a reținut în privința acestuia neconformarea prevederilor pct. 542-560 din „Reguli generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova” RT DSE 1.01-2005 nr. 1159 din 24.10.2007, capitolul XVI, circumstanță neimputată ultimului prin rechizitoriu.

Prevederile alin. (2) al art. 325 Cod de procedură penală, stabilesc expres condiția de neagravare a situației inculpatului și de respectare a dreptului la apărare în cazul modificării învinuirii în instanța de judecată, condiții care nu au fost îndeplinite de instanța de apel, prin mărirea volumului învinuirii aduse inculpatului acestuia fiindu-i agravată situația cât și încălcat dreptul la apărare.

c) Totodată, Colegiul lărgit notează, că în privința inculpatului Cernatînschi Ghenadie, instanțele de fond și de apel, au constatat că „... activând în calitate de laborant în cadrul Laboratorului de diagnosticare Auto al Colegiului Tehnic Agricol, fiind obligat să organizeze locul de muncă, încât să asigure condiții de protecție și igienă a locului de muncă și a procesului de muncă, în baza art. 10 al Legii securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10.07.2008, să ia măsurile necesare pentru protecția securității și sănătății lucrătorilor, inclusiv pentru prevenirea riscurilor profesionale, manifestând neglijență criminală ...”, iar la analiza elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 296 Cod penal, au indicat că subiectul infracțiunii este special, și anume, persoana fizică responsabilă, care a atins la momentul săvârșirii infracțiunii vârsta de 16 ani și are drept obligațiune respectarea regulilor de protecție contra incendiilor. Totodată, s-a indicat că subiect al infracțiunii, poate fi persoana care în corespundere cu actele normative în vigoare sau cu dispozițiile speciale, este obligată să îndeplinească

regulile de protecție contra incendiilor, să controleze sau să asigure respectarea acestora pe anumite sectoare, concluzionând că inculpații sunt subiecți ai infracțiunii.

În lumina considerentelor relatate supra, Colegiul lărgit, statuează, că instanța de apel, menținând sentința în partea condamnării inculpaților, deși constată că Cernatînschi Ghenadie, activa în calitate de laborant, nu a ținut cont de faptul că art. 10 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10.07.2008, impune obligații generale angajatorului.

În sensul vizat, este necesar de a accentua, că instanța de apel era obligată să verifice dacă la materialele cauzei penale, sunt sau nu, acte care să confirme calitatea lui Cernatînschi Ghenadie. Iar concluzia că inculpații sunt subiecți ai infracțiunii, urma a fi motivată prin raportarea la materialele dosarului în ansamblu și nu doar la fișele personale de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă, dar pornind de la prezența sau lipsa la materialele dosarului a contractului de muncă, ordinului de angajare din care să rezulte funcția deținută de inculpați cât și întinderea funcțiilor și obligațiilor acestora potrivit fișei de post care se aduce la cunoștința salariatului contra semnătură.

d) Instanțele de fond și de apel au menționat la general faptul că probele prezentate de acuzare confirmă vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 296 Cod penal, fără să aprecieze fiecare probă în parte și să-și expună punctul său de vedere asupra fiecăreia și asupra admisibilității sau inadmisibilității acestora, contrar prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și *nu a dat răspuns la toate argumentele invocate în apelul declarat de apărare*, inclusiv asupra argumentelor că actul de constatare a incendiului din 16.06.2016, care stabilește cauza incendiului, nu este unul exact și nu poate confirma în mod incontestabil vinovăția inculpaților, cât și cauza producerii incendiului, așa cum din conținutul acestuia, rezultă că „cauza probabilă a producerii incendiului este încălcarea regulilor de apărare împotriva incendiilor la efectuarea lucrărilor de sudare, persoana vinovată, Cernatînschi Ghenadie”; că actul respectiv este unul preliminar, unde este indicată cauza probabilă, cu aproximație a incendiului și nu poate stabili în mod incontestabil acest fapt, iar inspectorul care a întocmit actul nu putea în nici un caz să stabilească vinovăția sau nevinovăția câtorva persoane; că potrivit raportului de expertiză din 13.10.2017, s-a concluzionat că este imposibil de stabilit cauza producerii incendiului și a locului de inițiere a procesului de ardere, astfel, fiind imposibil de stabilit faptul respectării sau nerespectării normelor anti incendiare în momentul efectuării lucrărilor de reparație cât și persoanele vinovate;

Expunerea evazivă și lipsită de motivare a instanței de apel asupra motivelor

invocate de apărare, nu este suficientă pentru o decizie de condamnare, care trebuie să fie motivată atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare și cu respectarea principiului contradictorialității în procesul penal, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal constată că în speță și-a găsit confirmare temeiul pentru recurs prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, care prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt și când nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, ceea ce inevitabil duce la casarea deciziei instanței, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În mare parte soluția instanței de recurs de a dispune rejudecarea se bazează pe statuările Curții Europene în speța *Năvoloacă c. Moldovei (cererea nr. 25236/02), hotărârea din 16.12.2008*, unde Curtea având a se pronunța asupra acestei cauze a considerat că chestiunile care urmau a fi hotărâte de către Curtea Supremă de Justiție nu puteau fi examinate în mod corespunzător, ca chestiuni ce țin de un proces echitabil, fără o apreciere directă a circumstanțelor factologice prezentate de părți pe marginea speței deferite judecării. Având în vedere că, Curtea Supremă de Justiție nu are competența să facă o examinare directă în fapt, ea are competența de a dispune rejudecarea cauzei de către instanța ierarhic inferioară, în speță, ținându-se cont inclusiv de faptul că și sentința primei instanțe este una viciată, echitatea cere ca Curtea Supremă de Justiție să dispună rejudecarea cauzei.

În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel urmează să înlăture erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă și prevederilor art. 417-418 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e:

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Spoială Vladimir, în numele inculpaților CERNATÎNSCHI Ghenadie și PUȘCAȘ Victor, casează total decizia

Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 februarie 2021, în cauza penală privindu-i pe **CERNATÎNSCHI Ghenadie Xxxx** și **PUȘCAȘ Victor Xxxxxx** și dispune rejudecarea cauzei, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 24 noiembrie 2021.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Catan Liliana

Diaconu Iurie

Guzun Ion

Boico Victor